
Zaděláno na popravu?

Zaděláno na popravu?

21.06.2010, red

Lídři ODS, TOP 09 a Věcí veřejných se shodli na zavedení plateb za vysokoškolské vzdělání, které připomínají odložené školné. Jde o kompromis, protože "Topka" původně požadovala přímé platby. Podle nynější dohody budou školy dostávat peníze ihned, ale z půjček. Úvěry budou studenti splácet až poté, co dosáhnou průměrného platu. Na plánované změny již ostře reagovali studenti, kteří připravují petice a protestní akce koordinované přes Facebook.

Například skupina Nechceme školné na veřejných vysokých školách měla v době uzávěrky 16 176 fanoušků. Zpoplatnění studia odmítá i Studentská komora Rady vysokých škol.

Půjčka bude mít dle Petra Nečase (ODS) charakter odloženého školného: "Absolvent začne půjčku splácet až v okamžiku, kdy dosáhne minimálně výše průměrného platu." Za studenty, kteří by takového výdělku nedosáhli, by úvěr splatil stát. Školné by se týkalo těch, kteří budou na školy nastupovat až v době platnosti zákona, nikoli zpětně. Platit by se mohlo začít v roce 2012 nebo 2013. Výši si budou VŠ určovat samy; bude jejich příjem. "Je možné, že by se školné lišilo i dle jednotlivých fakult. Dovedu si představit, že horní hranice by dosahovaly právnické a ekonomické fakulty," řekl týdeníku EURO kandidát na ministra Jiří Pospíšil. Stát stanoví horní limit deset tisíc korun za semestr. Jeho zavedení by měly předcházet programy grantů, půjček a spoření. Základy tomu již položila minulá vláda.

Kdo bude poskytovat půjčky na školné a jaká se předpokládá úroková míra, zatím není jasné, připomněla ČTK. Detaily plateb se bude zabývat až nový ministr, případná koaliční smlouva mu vymezí mantinely. Úvěry by mohla poskytovat jedna nebo více bank, případně i Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMRZB), uvedl vyjednávač Jan Vitula (TOP 09). Další potenciální ministr Josef Dobeš (VV) je přesvědčen, že na poskytovatele půjček bude výběrové řízení a úroky budou nižší než komerční.

Banky zatím považují úvahy o nových úvěrových produktech za předčasné. "Financování studia patří v zahraničí ke standardním finančním službám. Lze se domnívat, že se s takovou nabídkou setkáme i v Česku, bude-li potřebná," řekl ČTK náměstek výkonného ředitele České bankovní asociace Jan Matoušek. Podle předsedy Asociace českých stavebních spořitelén Vojtěcha Lukáše jsou ústavy připraveny úvěrovat i studijní účely: "Případnému využití stavebního spoření pro poskytnutí úvěru na studium brání jen současná podoba zákona."

NEPOUČENÍ ANI Z JULÍNKA?

Nenarazí záměr zavést školné u veřejnosti dřív, než začal? "Proti jakémukoli placení bude vždy odpor. A pokud nebudeme mít dostatek argumentů a systém nebude dobře připraven, je jasné, že budeme mít problém. Proto jsme se shodli, že školné budeme zavádět až v roce 2013, a to za předpokladu, že bude již rok předtím spuštěn systém stipendií a půjček. Máme tedy poměrně dlouhou dobu na to, abychom obhájili, že školné je správným krokem," řekl týdeníku EURO Vitula, který si na ministerskou roli tróufá. Stejně obezřetně hovoří Pospíšil za ODS; na resort je také připraven. "Reformní kroky ponesou těžkosti."

Ministr bude muset ihned začít dialog se studenty, odbornou veřejností. Pokud bychom šli do vlády a já se stal ministrem, mám odvahu pro reformy i trpělivost pro diskuzi," tvrdí Josef Dobeš (VV).

Týdeník EURO oslovil i další experty na školství. "Zavedení školného je nejen nepopulární krok, ale v této době i riskantní. Během čtyř let sice může nastat správný čas, ale domnívám se, že koaliční vyjednávání nezačala správně. Nemělo to být o školném, ale o kvalitě ve školství," říká Michaela Šojdrová (KDU-ČSL). Podobně hovoří i někdejší ministr školství. "Začali asi až osmnáctou nejdůležitější kapitolou: o školném. To není šťastné a je vidět, že se nepoučili ani Julínkovými poplatky ve zdravotnictví," míní Ondřej Liška (SZ), dle něhož bude ministerské křeslo hodně horké: "Je léto, za dveřmi jsou prázdniny. Nyní mají studenti jiné starosti... Ale poté se téma školného vrátí s opravdovou silou."